

Välkommen! – möten med elever med invandrabakgrund och deras föräldrar

- Koncept och material för en lärare och gärna en kollega för mottagande av nya elever inom **förskoleundervisning, grundläggande utbildning och andra stadiet**, i synnerhet elever som just flyttat till Finland och elever som flyttar från förberedande undervisning till den allmänna undervisningen, och deras föräldrar/vårdnadshavare.
- Konceptet och materialet har tagits fram i huvudstadsregionens projekt inom programmet för utveckling av barn- och familjetjänsterna 2017–2018.

Vilket behov svarar utvecklingsarbetet på?	Vad utvecklades?
Kvaliteten på mottagningen av elever med invandrabakgrund och inledande av samarbete med deras föräldrar inom förskoleundervisning, grundskola och andra stadiet är ojämn.	Konceptet för välkomnande har bearbetats i en arbetsgrupp som utvecklar elevvården för elever med invandrabakgrund.
Samförståndet och förtroendet mellan yrkespersoner samt föräldrar och elever med invandrabakgrund ökar.	Responsen och kommentarerna av pilotförsök i daghem och grundskolor har föranlett en del ändringar.
Föräldrarnas och elevernas delaktighet och aktivitet i utbildning och tjänster ökar.	

Materialiet består av

I materialet kallas barnet/eleven/den studerande för elev, eleven plus vårdnadshavarna för familj och vårdnadshavarna för föräldrar.

- För vem är välkomsten avsedd?
- Välkomsten i praktiken
- Välkomster och föräldramöten stöder delaktighet
- Förberedelse för nya elever och välkomster
- Välkomstens förlopp och material (se också den bifogade samtalsstommen)
- Stödmaterial för välkomsten
 - Synvinklar på arbete med familjer och praktiska råd för kommunikationen och för stöd av familjerna.
 - Material om hur föräldrar stöder sina barns lärande
 - Väggkost för vardagen i en mångkulturell skola
 - Vad betyder lättläst?
 - Exempel på inbjudan
 - Annat material

BILAGA: Samtalsstomme för första och andra välkomstmötet, kan användas i lämpliga delar

BILAGA: Minneslista för välkomsterna

För vem är välkomsten avsedd?

För familjer med invandrarbakgrund

- som just flyttat till Esbo från utlandet
- som flyttar från förberedande undervisning till allmän undervisning
- som ganska nyligen invandrat och flyttar från en annan kommun eller från förskoleundervisning, grundskola eller andra stadiet i en annan kommun, enligt behov
- enligt behov i andra fall

Välkomsten i praktiken

Välkomstens mål och tidpunkt

Första välkomstmötet i praktiken:

- Mötet ordnas redan innan eleven börjar i undervisningen eller strax därefter
- På mötet bekantar man sig med varandra och skapar förtroende, enhetens praxis presenteras och man kommer överens om fortsatt kontakt

Andra välkomstmötet i praktiken:

- Mötet ordnas en till tre månader efter det första
- Man går igenom elevens lärande och välfärd och säkrar den fortsatta kontakten: "Tillsammans stöder vi elevens lärande och välfärd"

Mötena kan slås ihop med enhetens pedagogiska möten, såsom samtal om lärandeplaner eller om utvärdering. Då ska mötet ges tillräckligt med tid.

Ytterligare möten ordnas vid behov.

På mötena ges en muntlig och gärna skriftlig inbjudan till enhetens eller områdets kommande föräldramöten.

Teman för samtalen

- Deltagande i förskoleundervisningen, skolan eller läroanstalten och föräldrarnas stödjande roll
 - Elevens starka sidor och stödbehov
 - Praxis i enheten samt upplysning om stöd för lärande och välfärd
 - Fortsatt kontakt
 - Betydelsen av undervisning i modersmålet och i svenska/finska som andra språk (S2)
- Familjens situation och nätverk
- Uppfostran av eleven i Finland och annanstans
- Förväntningar och önskemål

Som stöd kan man använda samtalsstommen, minneslistan och annat material för genomförande, såsom exempel på inbjudan och länkar.

Välkomster och föräldramöten stöder delaktighet

Första välkomstmötet

Mål: Bekanta er med varandra och skapa förtroende, presentera enhetens praxis och kom överens om fortsatt kontakt.

Andra välkomstmötet

Mål: Gå igenom elevens lärande och välfärd och säkra den fortsatta kontakten:
"Tillsammans stöder vi elevens lärande och välfärd"

Personlig inbjudan

Enhetens, klassens, gruppens föräldrakväll:

Praxis och rutiner i enheten, klassen eller gruppen och stöd av samhörighet

Allsidigt och mångspråkigt regionalt evenemang för föräldrarna:

Upplysning om tjänster för barnfamiljer och om fritidsaktiviteter
(se material om detta)

Förberedelse för nya elever och välkomster

TA EMOT ELEVEN

- Ordna pulpet, krok i garderoben, förvaringsfack, plats i kön, så att eleven känner sig välkommen.
- Hur tar de andra eleverna emot eleven, man kan till exempel tilldela eleven två faddrar i klassen, så eleven inte blir ensam.

PLANERA MÖTENA

- **Planera mötena med hjälp av materialet som presenteras här och i bilagorna.** Välj behövt material med hänsyn till familjen.
- **Försök få med någon annan på mötet. Vem som är lämplig varierar från fall till fall.** Avsikten med att vara två är att stärka det yrkesövergripande samarbetet och presentera olika tjänster för familjen. Partnern på mötet kan till exempel vara en speciallärare, S2-lärare, modersmåls lärare, elevhandledare, kurator, psykolog, hälsovårdare, kulturhandledare eller anställd från invandrarenheten. Partnern behöver inte vara samma varje gång.
- **Kom ihåg användningen av tolk (se stadens anvisningar).**

INBJUDAN TILL DET FÖRSTA VÄLKOMSTMÖTET

- I detta material finns exempel på inbjudan.

Välkomstens förlopp och material (se också den bifogade samtalsstommen)

- Berätta först i korthet vad du har för mål med mötet. Du vill samtala om elevens deltagande i undervisningen och om elevens välfärd, så att du kan stöda dessa tillsammans med föräldrarna.
- Gå igenom de väsentliga frågorna i samtalsstommen.
- Nödvändiga saker för ordnande av undervisningen skrivs till exempel in i lärandeplanen/studieprogrammet.
- Saker som gäller elevvård skrivs in i elevhälsjournalen.
- **Ha med dig på mötet:**
 - färdigt ifyllda papper (publiceringstillstånd m.m.) som man ska ha i enheten
 - broschyrer, kontaktuppgifter, guide till läsåret om förskoleundervisning, grundskola och andra stadiet (t.ex. klubbverksamhet, elevvård) till föräldrarna – gärna också på andras språk
 - läsordning och andra scheman
 - På Helsingin diakonissalaitos' sida [Miten autan pakolais- ja turvapaikanhakijalasta ja nuorta](#) finns en broschyr på flera språk, "Som förälder hjälper du ditt barn med inläringen"
 - På webbplatsen moped.fi kan du skriva ut [Koulun säännöt](#), skolans regler på olika språk.
 - Samtalsstomme och minneslista för välkomstmöte
 - Du kan skapa en mapp med detta material för eleven, "Hemmet och förskoleundervisningen/grundskolan/andra stadiet", som kan användas i fortsättningen också om det inte går med e-kommunikation

Stödmaterial för välkomsten

Synvinklar på arbete med familjer och praktiska råd för kommunikationen och för stöd av familjerna.

- Träffa föräldrarna så fort som möjligt
- Respektfullt möte och bygga förtroende
- Du får veta om elevens och familjens bakgrund och aktuella situation
- Upplysa familjen om skolans praxis och rutiner och om det finländska skolsystemet
- Överenskomma om fortsatt kontakt
- Förklara vikten av föräldrarnas stöd till eleven
- Kalla föräldrarna till skolans föräldraverksamhet

Målet är ett fungerande och förtroendefullt samarbete för att stöda eleven. Träffen med föräldrarna borde äga rum så fort som möjligt. Ägna särskild uppmärksamhet åt praxis i finländska skolor och ett respektfullt förhållande. När du värdesätter föräldrarnas uppgifter om elevens bakgrund och situation engagerar du föräldrarna att stöda eleven och bygga ett respektfullt förhållande. Om något i familjens situation gör dig fundersam, tveka inte att fråga föräldrarna. Att bygga samarbetet och ordna kontakterna kan ta sin tid, det är bara att beakta och acceptera. Använd professionell tolk vid behov. Eleven, släktingar eller andra amatörer får inte användas som tolkar.

Källa: *Stadens material om skolan för elever från främmande kulturer, Monikulttuurisen oppilaan koulupolku*

Vanhempana autat lapsesi oppimista huolehtimalla, että

- kouluikäinen lapsi nukkuu noin 10 tuntia yössä.
- koululainen syö ennen kouluun lähtöä aamupalan ja koulun jälkeen välipalan, päivällisen ja iltapalan.
- lapsi liikkuu ja ulkoilee päivittäin. Leikkiminen ja yhdessäolo on kouluikäiselle lapselle tärkeää.
- lapsi noudattaa yhdessä sovittuja sääntöjä television katsomisessa ja pelien pelaamisessa. On tärkeää noudattaa annettuja ikäsuosituksia.
- tiedät miten lapsen koulunkäynti sujuu. Kysy lapselta päivittäin, millainen koulupäivä hänellä oli: Mitä opit? Kenen kanssa leikit? Saitko läksyjä? Onko tulossa kokeita tai muita tärkeitä tapahtumia?
- olet yhteydessä opettajaan asioissa, jotka voivat vaikuttaa koulunkäyntiin tai oppimiseen. Vanhemmilla on oikeus saada tulkki vanhempainiltoihin tai lasta koskeviin keskusteluihin.

Vanhempana autat lapsesi oppimista -materiaali [suomen](#), [englannin](#), [ruotsin](#), [somalin](#), [ranskan](#), [venäjän](#) ja [arabian](#) kielellä.

[Lähde: http://www.traumajaoppiminen.fi/miten-autan-pakolais-ja-turvapaikanhakijalasta-ja-nuorta.html](http://www.traumajaoppiminen.fi/miten-autan-pakolais-ja-turvapaikanhakijalasta-ja-nuorta.html)

EVÄITÄ moni- kulttuurisen koulun arkeen

Uudessa kulttuuriympäristössä maahanmuuttaja kokee monenlaisia menetyksiä:

Tutut ja turvalliset puitteet puuttuvat. Mahdollisuus pärjätä itsenäisesti heikkenee huomattavasti. Pätevyys, osaaminen ja kyvykkyyt eivät näy. Koulutus ja työkokemus muuttuvat lähes mitättömiksi. Uskottavuus kärsii. Sukupuolten sekä sukupolvien väliset roolit saattavat hämärtyä. Voi syntyä häpeän tunne omasta kulttuuri-taustasta tai ihonväristä.

Kaikki nämä kokemukset vaikuttavat perheen arkielämään sekä lapsen ja nuoren koulunkäyntiin.

* Huoneentaulu on laadittu Suomen Vanhempainliiton kolmevuotisen VARSU-projektin pilottikoulutoiminnosta saatujen kokemusten sekä viidessä eri koulussa toteutetun selvitystyön pohjalta.

Omat asenteeni

Osaanko nähdä jokaisen ihmisen ainutlaatuisena yksilönä, ei kulttuurinsa edustajana?

- Stereotypit, yleistyksiset ja ennakkoluulot häiritsevät totuudenmukaista ajattelua.

Muistanko, että mikä toiselle on omassa kulttuurissa itsestään selvää ja normaalia, voi olla toisesta kummallista ja outoa?

- On hyvä kyseenalaistaa omia oletuksia ja johtopäätöksiä.
- Erilaisuus on mahdollisuus oppia uutta. Erilaisuuden kohtaamisen haasteet ovat ponnahduslautoja, eivät kompastuskiviä.
- Aito tutustuminen edellyttää kärsivällisyyttä ja ymmärtävyyttä.

Olenko avoin uusille tavoille ja ideoille?

- Vanhoihin tapoihin ja perinteisiin ei kannata takertua vain siksi, että ne ovat tuttuja ja helppoja.

Oppilaani kohtaaminen

Kuinka hyvin tunnen maahanmuuttajataustaisen oppilaan ja hänen perheensä?

- Mitä paremmin tutustun heihin, sitä paremmin ymmärrän taustalla vaikuttavien tekijöiden, ja osaan tukea oppilaani opiskelua uudessa ympäristössä.

Avautuuko antamani opetus ja ohjaus maahanmuuttajataustaiselle oppilaalleni? Jos ei, syynä voi olla, että oppilaan kokemustausta on erilainen.

- Harjaantumat on eri asia kuin kyvyttömyyden tai taidoton.
- Heikkokielisyys ei ole sama asia kuin heikkolahjaisuus.
- Tarpeeton ohjaus lannistaa ja passiivio oppilasta. Ensin pyrin tunnistamaan tarpeen ja vasta sen perusteella antamaan ohjausta.
- Kannustus ja positiivinen palaute vahvistaa oppilaani opiskelumuoti-vaatiota ja onnistumisen kokemusta.

Vanhempien kohtaaminen

Kannustanko vanhempia tutustumaan koulun arkeen?

- On tärkeä, että maahan muuttaneet perheet kokevat olevansa tervetulleita koulun, luokkaan ja vanhempain-iltoihin.
- Pyrin järjestämään heille aikaa.

Tulemmeko ymmärrettyksi?

- Hyvin suunniteltu vanhempaintapaaminen sekä keskustelelevan ja lämpimän ilmapiirin luominen antavat hyvän pohjan yhteistyölle.
- On tärkeää ilmaista vanhemmille, että lapsen oppimisen tukeminen ja hyvinvointi ovat yhteisiä tavoitteitamme.
- Kohtelen vanhempia kunnioittavasti ja tasavertaisesti. Haluan kehittää heidän luottamusta ja yhteistyöhalua.
- Varmistan, että ymmärrämme toistemme puhetta. Keskusteluissa, joissa tehdään lasta koskevia tärkeitä päätöksiä, järjestän tarvittaessa osaavan ja puolueettoman tulkin paikalle.
- Tulkin läsnä ollessa katson ja puhun aina vanhemmille, en tulkille.
- Viestinnässä en tyydy pelkästään sähköiseen kanssakäymiseen.

suomen
VANHEMPAINLIITTO

Vad betyder lättläst (projektet Paloma 2018)?

Använd allmänspråk, vanliga korta ord, enkel satsbyggnad och rak ordföljd

- Uttala tydligt och ganska långsamt.
- Berätta endast en viktig sak per mening.
- Berätta det viktiga, undvik lösryckta detaljer.
- Berätta följdriktigt.
- Använd enkla, konkreta exempel.
- Upprepa samma sak med olika formuleringar.
- Använd jakande uttryck.
- Åskådliggör.
- Kontrollera att du blivit förstådd.
- Använd vuxenspråk. En förmyndaraktig ton undervärderar och förbarnsligar lyssnaren.
- Använd inte dialektala uttryck.

Källa: [Kulttuurisensitiivinen työote ja mielenterveyttä tukevia työvälineitä](#)

EXEMPEL PÅ INBJUDAN

Hei,

tervetuloa *tilaisuuden nimi pvm aika*

Keskustelemme *aihe*. Mukana ovat *henkilöt nimeltä*.

Kerro tässä minkä kielen tulkit on tilattu.

Lisäksi sama kutsu englanniksi:

Hope to see you there!

XXX

Oppilas: _____

Äiti tai isä tulee _____

Ei tule _____

Hyvät huoltajat, kutsumme teidät lapsenne _____ أهلا بأولياء الأمور، ندعوكم وأبنائكم إلى

[] vanhempainiltaan. مساء الوالدين.

[] tapaamaan opettajaa. لقاء المعلمين

[] oppilaanohjausviikon tapaamiseen, jossa oppilas on mukana. اللقاء الأسبوعي للإرشاد الطلابي مع الطلاب

Päivämäärä _____ **kellonaika** _____ **الوقت** تاريخ اليوم

Tapaamispaikka مكان اللقاء

[] oppilaan omassa luokassa, luokkatilassa _____ في نفس فصل الطلاب، حبله الفصل

[] ruokalan aulassa في إستراحه المقصف

[] liikuntasalissa في القاعة الرياضية

Osallistuminen المشاركة

[] Kyllä, tullen paikalle. نعم سأكون متواجد

[] En valitettavasti pääse tähän tapaamiseen. لا للأسف لن أكون متواجد في هذا الإجتماع

Tulkkauksen tarve الحاجة إلى الترجمة

[] Kyllä, tarvitsen tulkin _____ (kieli) نعم، هناك حاجة إلى مترجم (اللغة)

[] Ei, en tarvitse tulkkia. لا، لا نحتاج إلى مترجم

Palauttakaa tämä kutsu lapsen mukana omalle luokanopettajalle.

أعيدو هذه الدعوة مع مدرس الفصل الخاص لطفلك

Ystävällisin terveisin _____ مع خالص التقدير

Blanketter för stöd av skolgången finns t.ex. på moped.fi. Där finns inbjudan (Keskustelukutsu) på finska, albanska, arabiska, engelska, japanska, kurdiska, mandarinkinesiska, persiska, franska, somaliska, thai, ryska och vietnamesiska.

Annat material:

- [Kajaani Multicultural Learning](#), videor på lätt språk (många språk) för att underlätta samarbetet mellan skolan och familjen
- [Fostran av barn i Finland](#), upplysning på många språk
- [Lastenkasvatusvihkoset](#), Befolkningsförbundets broschyrer om barnuppfostran på många språk
- [Kannusta minut vahvaksi – Kohti turvallista lapsuutta](#), på många språk
- Tietoa ammattilaisille pakolais- ja turvapaikanhakijalasten ja -nuorten oppimisen tueksi, Miten oppimista tuetaan koulussa, Helsingin Diakonissalaitos,
 - <http://www.traumajaoppiminen.fi/miten-oppimista-tuetaan-koulussa.html>
 - [Miten autan pakolais- ja turvapaikanhakijalasta ja nuorta](#)
- [Wilho – keskustelemaan vanhempainiltaan](#) av Suomen Vanhempainliitto
- Stadens projekt [Tukevasti alkuun, vahvasti kasvuun](#) (grundskolan) har formulär för mötet med familjen i grundskolan på finska, albanska, arabiska, engelska, kinesiska, somaliska, ryska.
 - [Tukevasti alkuun, vahvasti kasvuun](#) (från dagis via förskoleundervisningen till första klassen)